

Pracovný materiál Kancelárie Rady na zasadnutie Rady dňa 26. 2. 2025

Správa o kontrole dodržiavania povinností podľa zákona č. 264/2022 Z. z.

Podnet na preverenie č.: 0029/SO/2025 (predch. č. 0257/SO/2024)

Programová služba: Jednotka

Vysielateľ: Slovenská televízia a rozhlas

Číslo autorizácie vysielania: AT/22

Na základe záverov uvedených v správe Kancelária Rady pripravila nasledujúce uznesenie:

Návrh uznesenia:

Rada pre mediálne služby (ďalej len „Rada“) ako orgán príslušný podľa § 109 ods. 1 až 4 a § 110 ods. 2 písm. e) zákona č. 264/2022 Z. z. o mediálnych službách (ďalej len „zákon č. 264/2022 Z. z.“) v senáte 2 zloženom z predsedu senátu doc. Mgr. Pavla Izraela, PhD. a členiek senátu Mgr. Andrey Cox a Mgr. Kataríny Začkovej postupom podľa § 150 zákona č. 264/2022 Z. z. preverila podnet na preverenie evidovaný pod č. 0029/SO/2025 (pred. č. 0257/SO/2024) smerujúci voči vysielaniu programovej služby Jednotka vysielateľa Slovenská televízia a rozhlas a uznala podnet na preverenie podľa ustanovenia § 150 ods. 16 zákona č. 264/2022 Z. z. za **neopodstatnený**.

Úloha:

Kancelária Rady informuje podávateľa podnetu na preverenie o výsledku preverenia podnetu.

T: 10. 3. 2025

Z: AO

Kancelária Rady pre mediálne služby

Pracovný materiál Kancelárie Rady na zasadnutie Rady pre mediálne služby dňa 26. 2. 2025

Podnet na preverenie č. 0029/SO/2025 (pred. č. 0257/SO/2024) zaevidovaný
dňa 18. 12. 2024

Podávateľ: fyzická osoba

Predmet podnetu: *Správy*

Deň a čas vysielania: 17. 12. 2024 19:00 hod.

Programová služba: Jednotka

Vysielateľ: Slovenská televízia a rozhlas

Číslo autorizácie: AT/22

Dátum: 19. 2. 2025

OBSAH PODNETU:

„V 15-stej minúte bol uvedený titulok: "Ukrajinská SBU zneškodnila Ruského generála" Dávam podnet na Radu o prešetrenie či sa týmto nedopustil autor tohto príspevku trestného činu ponecovania násilia. Vyjadrenie v zmysle - zneškodnenie?!?! Očividne to bol spáchaný teroristický čin ku ktorému sa niekto aj prihlásil a nie že, niekto niekoho zneškodnil. Tu nastala smrť a ohrozenie životov a zdravia civilného obyvateľstva! To si ako majú ľudia vysvetliť že, keď sa mi niekoho konanie nepáči tak ho idem jednoducho len zneškodniť a to bombou?!?! Zneškodnujú sa míny a nie ľudia predsa. Ktorý súd rozhodol že on bol škodná a v akých intervenciách akého zákona bol tento človek následne aj zneškodnený?! Verejnoprávna televízia týmto príspevkom stratila akúkoľvek súdnosť ktorú si myslím už aj tak dávno nemá. Žiadam o vaše vyjadrenie a následnú nápravu.“

PRÁVNE VÝCHODISKÁ POSUDZOVANIA:

Zákon č. 264/2022 Z. z. o mediálnych službách (ďalej len „zákon č. 264/2022 Z. z.“):

§ 61 Ochrana ľudskej dôstojnosti a ľudskosti

(1) Obsahová služba, ktorú poskytuje vysielateľ alebo poskytovateľ audiovizuálnej mediálnej služby na požiadanie, musí rešpektovať ľudskú dôstojnosť, najmä nesmie

- a) propagovať vojnu alebo opisovať kruté alebo inak neľudské konanie spôsobom, ktorý je ich nevhodným zľahčovaním, ospravedlňovaním alebo schvaľovaním,
- b) šíriť alebo sprístupňovať informácie verejnosti s úmyslom verejne podnecovať na spáchanie niektorého z trestných činov terorizmu alebo verejne schvaľovať niektorý z trestných činov terorizmu,
- c) propagovať násilie a otvorenou alebo skrytou formou podnecovať násilie alebo nenávisť, znevažovať alebo hanobiť na základe pohlavia, rasy, farby pleti, jazyka, viery a náboženstva, politického či iného zmýšľania, majetku, zdravotného postihnutia, veku, sexuálnej orientácie, narodenia, národného alebo sociálneho pôvodu, genetických vlastností, štátnej príslušnosti, príslušnosti k národnosti alebo k etnickej skupine.

ANALÝZA – stanovisko Kancelárie Rady pre mediálne služby:

Podávateľ vo svojom podnete vyjadril podozrenie na podnecovanie násilia v príspevku *Ukrajinská SBU zneškodnila ruského generála*, ktorý bol odvysielaný v rámci spravodajskej relácie *Správy* na programovej službe Jednotka vysielateľa Slovenská televízia a rozhlas dňa 17. 12. 2024. Príspevok sme vzhľadom na podnet preverovali na základe § 61 ods. 1 písm. a), b) a c) zákona č. 264/2022 Z. z.

V úvode príspevku moderátor informuje o zabití vysokopostaveného ruského generála Igora Kirillova pomocou diaľkovo odpálenej bomby. K tomuto činu sa podľa informácií prihlásila ukrajinská tajná služba. Redaktorka príspevku informuje, že výbuch otriasol domom v centre Moskvy v čase, keď generál so svojim asistentom vychádzali z domu. Po výpovediach svedkov výbuchu redaktorka opakuje informáciu, že k činu sa priznala ukrajinská tajná služba, ktorá cit.: „*Tvrdí, že si to Igor Kirillov za jeho predošlé činy zaslužil.*“ Redaktorkino parafrázovanie odôvodnenia prečo ukrajinská tajná služba vykonala takýto čin sa v rôznych podobách vyskytuje vo viacerých zdrojoch verejne dostupných na internete. Napríklad The Kyiv Independent informuje, že takéto činy sú nevyhnutné vzhľadom na činy, ktoré generál Kirillov spáchal¹ (pozn. Kancelárie: výrok bol preložený do slovenčiny z anglického originálu). V médiách na Slovensku sa objavujú citáty ukrajinskej SBU podobného charakteru, ktoré hovoria o generálovi ako o legitímnom cieľ^{2,3}, či dokonca o tom, že nečestný koniec čaká každého, kto ubližuje Ukrajincom⁴. Vzhľadom na interpretáciu daného odôvodnenia naprieč rôznymi médiami sa

¹ <https://kyivindependent.com/sbu-behind-killing-of-russian-general-charged-with-chemical-weapons-crimes-source-claims/>

² <https://dennikn.sk/4369233/velka-ako-fbi-a-drza-ako-mosad-ukrajinska-tajna-sluzba-atenatom-na-ruskeho-generalu-ukazuje-ze-presla-na-novu-strategiu/>

³ <https://www.aktuality.sk/clanok/BmA05am/ruskeho-generalu-ktory-mal-vydat-rozkaz-pouzivat-chemicke-zbrane-zabila-bomba-moze-ist-o-pracu-ukrajiny/>

⁴ <https://www.sme.sk/minuta/23425556/ruskeho-generalu-zabila-ukrajinska-tajna-sluzba-pisu-agentury>

domnievame, že moderátorkina interpretácia reflektovala informácie vyskytujúce sa vo viacerých zdrojoch.

V príspevku následne odznie vyjadrenie zástupkyne Vyšetrovacieho výboru Ruskej federácie Svetlany Petrenkovovej, ktorá tento čin ostro odsudzuje a hovorí, že incident bude prešetrovaný, aby sa zistili všetky okolnosti spáchaného činu, pričom je zatiaľ charakterizovaný ako vražda a teroristický čin. Redaktorka následne informuje, že Kyjev podozrieval generála Kirillova z používania chemických zbraní proti ukrajinským vojakom. Hovorí, že Rusi toto tvrdenie odmietajú, avšak spomína, že Ukrajinci majú dôkazy a od začiatku vojny zaznamenali takmer 5000 prípadov použitia chemickej munície. Následne ukrajinský vojak opisuje granát K-51, ktorý, podľa jeho slov, používajú Rusi od začiatku invázie. Ide o chemickú zbraň pôsobiacu na sliznicu, oči a kožu, pričom tento granát sťažuje dýchanie a môže byť smrteľný, pokiaľ vojaci nemajú dostupné plynové masky. Redaktorka ešte dopĺňa, že generál Kirillov bol významnou osobnosťou Ruska, preto si viacerí ruskí predstavitelia žiadajú silnú odvetu.

Následne moderátor informuje o kauze Netopier, ktorou generál Kirillov obhajoval inváziu na Ukrajinu. V tejto kauze, podľa slov Kirillova, Američania vyvíjali spolu s Ukrajincami biologickú zbraň, ktorú mali do Ruska roznášať netopiere. Moderátor tiež spomína, že Ukrajina sa na neho zamerala aj preto, že bol silným zástancom politiky Kremľa. S otázkou, ako sa Ukrajincom podarilo vykonať takýto čin, sa obracia na spolupracovníka STVR v Moskve, Jiřího Justa.

Jiří Just tvrdí, že Ukrajine určite niekto pomáhal, pričom tvrdí, že ukrajinské tajné služby majú skutočne veľkú agentúrnu sieť, preto to nemusí predstavovať nejaký problém. Hovorí o tom, že aj napriek tomu, že to môže vyzerať zvláštne, tak aj v Moskve má Ukrajina svojich spolupracovníkov. Tvrdí, že ide buď o zločinecké skupiny alebo niekoho presvedčia bez ohľadu na to, či si títo ľudia uvedomujú že pomáhajú Ukrajine alebo nie. Podľa jeho slov faktom však ostáva, že Ukrajina si vie najať ľudí na to, aby vykonali podobné skutky ako ten na generála Kirillova. Jiří Just tiež hovorí, cit.: *„Ja by som to v úvodzovkách nazval takým marketingovým, že skutočne Ukrajinci môžu robiť aj takéto akcie, ktoré sa dostanú do medzinárodného povedomia. Nie je to len súčasťou toho konfliktu a ukážu nakoľko sú schopní, tak z tohto hľadiska je to skutočne významné.“* Dodáva ešte, že je otáznak akú reakciu bude mať Rusko, hovorí napríklad o pozastavení mierových rokovaní. Hovorí, že si nemyslí, že by Vladimir Putin nechal takúto udalosť bez akejkoľvek reakcie, nakoľko išlo o významného predstaviteľa Ruska.

Problematicky vyznieva spojenie tohto činu a jeho pomenovanie ako „v úvodzovkách marketingovým“. Domnievame sa, že z kontextu výpovede ide o vysokú mieru mediálnej pozornosti, ktorú tento čin spôsobil, ktorá bezprostredne opäť upriamuje pozornosť na samotný konflikt medzi dvoma krajinami. Sme toho názoru, že týmto vyjadrením nejde o podporovanie takýchto činov, ani tomu podobným, skôr ide o reakciu na emócie a mediálnu pozornosť, ktorú vyvolal či vo svete, ale aj v samotnom Rusku, kde pôsobí hosť Jiří Just.

Podávateľ podnetu namieta, že počas príspevku bolo použité slovo „zneškodnenie, zneškodnený“ v spojitosti s obeťou spáchaného činu, informovanie takýmto spôsobom považuje za podnecovanie k násiliu. Slovo „zneškodniť“ bolo použité v názve príspevku - *Ukrajinská SBU zneškodnila ruského generála*, v rámci samotného príspevku sme ho už nezaznamenali, identifikovali sme však dvakrát použité slovo „zlikvidovať“ v spojitosti s obeťou. Prvýkrát sa slovo zlikvidovať objavilo v otázke moderátora, cit.: *„Na to, ako sa Ukrajincom podarilo zlikvidovať vysokopostaveného generála priamo v centre Moskvy sme sa pýtali nášho spolupracovníka Jiřího Justa.“* Druhýkrát sa slovo objavilo vo výpovedi Jiřího Justa, cit.: *„Každopádne, ja sa domnievam, že by bolo zvláštne, pokiaľ by Vladimir Putin vlastne ponechal bez reakcie tak významnú- likvidáciu tak významnej osobnosti akou bol pán Kirillov.“* Slovo zlikvidovať a zneškodniť sa podľa synonymického slovníka slovenského jazyka používa namiesto slova usmrtenie alebo zabitie^{5, 6}. S ohľadom na celkový kontext príspevku je tiež dôležité spomenúť, že tieto dve krajiny sú od roku 2022 v otvorenom ozbrojenom konflikte. Termín zlikvidovať sa v spojitosti s vojnovými konfliktmi spomína pomerne často s rôznymi konotáciami. Sme toho názoru, že použitie takéhoto výrazu v spojitosti s usmrtením ruského generála nevyvoláva dojem ospravedlňovania ani

⁵ <https://slovník.juls.savba.sk/?w=likvid%C3%A1cia&s=exact&c=ec70&cs=&d=sss#>

⁶ <https://slovník.juls.savba.sk/?w=zne%C5%A1kodni%C5%A5&s=exact&c=546c&cs=&d=sss#>

podnecovania takýchto činov. V príspevku je tiež spomenuté, že dotknutá strana charakterizuje tento čin ako akt terorizmu a vraždu. Vzhľadom aj na túto skutočnosť si teda nemyslíme, že by takto odvysielaný príspevok obhajoval teroristický čin alebo podnecoval k násiliu.

Sme toho názoru, že intenzita vyššie spomínaných výrokov nebola v kontexte celého príspevku taká, aby zadávala dôvod na možné porušenie § 61 ods. 1 písm. a), b) a c) zákona č. 264/2022 Z. z.

Z celkového posúdenia príspevku sa domnievame, že príspevok mal informatívny charakter, ktorý informoval o aktuálnej udalosti, bez detailného popisovania samotného skutku. Z kontextu a informácií prezentovaných v rámci príspevku nie sme toho názoru, že príspevok by bol odvysielaný so zámerom propagovať vojnu či kruté správanie, podnecovať násilie alebo ho propagovať. S ohľadom na širší kontext načrtnutý vyššie, kde obe predmetné strany príspevku sú vo vojenskom konflikte od roku 2022, ide v tomto príspevku teda o informovanie o aktuálnom dianí v rámci vojnového konfliktu, v rámci ktorého dochádza aj k takýmto činom. Príspevok však takéto činy neschvaľuje, nakoľko je z neho zrejмый pohľad oboch strán a je opísaný aj ako akt vraždy a teroristického činu. Obsah príspevku ani jeho prezentácia teda nenasvedčujú tomu, že by z tohto pohľadu malo ísť o možné porušenie ustanovení o ľudskej dôstojnosti, konkrétne § 61 ods. 1 písm. a), b) a c) zákona č. 264/2022 Z. z.

* * *

ZÁVER:

Na základe uvedených skutočností sa domnievame, že vysielateľ Slovenská televízia a rozhlas odvysielaním príspevku *Ukrajinská SBU zneškodnila ruského generála* v programe *Správy* zo dňa 17. 12. 2024 **neporušil ustanovenie § 61 ods. 1 písm. a), b) a c) zákona č. 264/2022 Z. z.**

Podnet na preverenie navrhujeme posúdiť ako **neopodstatnený**.

Prepis/popis monitorovaného vysielania k Správe o kontrole dodržiavania povinností podľa zákona č. 264/2022 Z. z. (podnet na preverenie č. 0029/SO/2025, predch. č. 0257/SO/2024)

Monitorované vysielanie: Správy

Deň vysielania: 17. 12. 2024

Čas vysielania: 19:00 hod.

Vysielanie bolo monitorované zo záznamu Rady.

časový kód záznamu o cca

19:00:00

-začiatok relácie Správy

-headliny:

- Štrajková pohotovosť – Školskí odborári žiadajú vyššie platy
- Obrana – Slovensko kúpi vrtuľníky Blackhawk
- Rusko – Výbuch zabil vplyvného generála

-príspevky:

- Učitelia idú do štrajkovej pohotovosti
- Lekári podávajú výpovede z nadčasov
- Mali rokovať, no nakoniec nerokovali
- Premiér do rokovania s lekármi nevstúpi
- Spoločnosť Bukóza je v konkurze
- Nájomné bývanie podporované štátom
- **Ukrajinská SBU zneškodnila ruského generála (zač. príspevku 19:14:53)**

Moderátor: „V Moskve zabili vysokopostaveného ruského generála Igora Kirillova a jeho asistenta. Usmrtila ich explózia diaľkovo odpálenej bomby. K atentátu sa prihlásila ukrajinská tajná služba. Igor Kirillov bol veliteľ ruských vojsk pre radiačnú, chemickú a biologickú obranu. V Kyjeve sú presvedčení, že práve Kirillov vydával rozkazy k použitiu chemických zbraní proti ukrajinským obranným silám.“

Redaktorka: „Explózia otriasla domom v centre Moskvy, práve keď generál s jeho asistentom vychádzali z budovy. Výbušná nálož bola umiestnená v elektrickej kolobežke zaparkovanej neďaleko vchodu.“

Svedok výbuchu: „So ženou sme sa zobudili hneď, ako sme počuli hlasný výbuch. Najprv sme si mysleli, že je to dron. Pozrel som sa von, ale nič som nevidel, iba som to počul.“

Obyvatelka Moskvy: „Výbuch bol taký silný, že som sa bála pozrieť von oknom. Polícia a sanitky prišli veľmi rýchlo. Až potom vyšli ľudia von, aby zistili, čo sa vlastne stalo. Bolo to desivé.“

Redaktorka: „K atentátu na ruského generála sa prihlásila ukrajinská tajná služba SBU. Tvrdí, že si to Igor Kirillov za jeho predošlé činy zaslúžil. Moskva tento čin ostro odsúdila.“

Svetlana Petrenkovová, zástupkyňa Vyšetrovacieho výboru Ruskej federácie: „Incident kvalifikujeme ako vraždu, teroristický čin, nezákonný obeh zbraní a munície. Na mieste činu už máme vyšetrovateľov, súdnych znalcov a operačné služby. Urobia všetko pre to, aby zistili všetky okolnosti spáchaného činu.“

Redaktorka: „Kyjev podozrieval Igora Kirillova z používania chemických zbraní proti ukrajinským vojakom. Rusi obvinenia odmietajú. Ukrajinci ale majú dôkazy. Od začiatku vojny zaznamenali takmer 5 000 prípadov použitia chemickej munície ruskou armádou.“

Ukrajinský vojak: „Toto je granát K-51. Rusi ho používajú už od začiatku invázie. Zhadzujú ich na nás pomocou dronov. Pôsobí na sliznicu, oči a kožu. Ťažko sa v jeho blízkosti dýcha. Ak neodídete včas alebo nemáte plynovú masku, ľahko sa otrávite a môžete zomrieť.“

Redaktorka: „Generál Kirillov bol veľmi významnou osobnosťou Ruska. Viacerí ruskí predstavitelia by si za spáchaný atentát želali silnú odvetu pre Ukrajinu. Tamara Michalková, Slovenská televízia.“

Moderátor: „Generál Kirillov sa zviditeľnil najmä kauzou Netopier, ktorou obhajoval inváziu na Ukrajinu. Tvrdil, že Američania spoločne s Ukrajincami vyvíjali biologické zbrane a ich nosičmi budú netopiere, ktoré pošlú na ruské územie. Ukrajinci sa, podľa analytikov, na neho zamerali aj preto, že bol

dobre známy na verejnosti ako tvrdý zástanca politiky Kremľa. Na to, ako sa Ukrajincom podarilo zlikvidovať vysokopostaveného generála priamo v centre Moskvy sme sa pýtali nášho spolupracovníka Jiřího Justa.“

Jiří Just, spolupracovník Slovenskej televízie v Moskve: (preložené z češtiny) „Určite im niekto pomáhal. Pre ukrajinské tajné služby to povedzme nie je taký problém, pretože oni majú skutočne veľmi veľkú agentúrnu sieť. Dokonca aj v Moskve, čo vyzerá zvláštne, že by v ruskej metropole mali ukrajinské tajné služby svojich spolupracovníkov, svojich agentov, avšak je to tak. Skutočne buď si najímajú nejaké zločinecké štruktúry, niekoho presvedčia, či už povedzme je to pravda alebo to nie je pravda, že skutočne vie, že pomáha ukrajinskej tajnej službe, alebo presvedčí o nejakej inej úlohe. Každopádne, fakt je taký, že skutočne Ukrajinci dokážu nájsť ľudí, ktorí im pomôžu a ktorí uskutočnia takéto útoky, ako bol ten na generála Kirillova. Ja by som to v úvodzovkách nazval takým marketingovým, že skutočne Ukrajinci môžu robiť aj takéto akcie, ktoré sa dostanú do medzinárodného povedomia. Nie je to len súčasťou toho konfliktu a ukážu nakoľko sú schopní, tak z tohto hľadiska je to skutočne významné. Čo zvolí vlastne Kremel', aká odplata bude. Nutne sa hovorí aj o tom, že môže dočasne odstúpiť aj od vyjednávania s Ukrajinou a tak ďalej. Každopádne, ja sa domnievam, že by bolo zvláštne, pokiaľ by Vladimir Putin vlastne ponechal bez reakcie tak významnú- likvidáciu tak významnej osobnosti akou bol pán Kirillov.“

- Ukrajina má laserovú zbraň na vzdušné ciele
- Sacharovova cena putuje do Venezuely
- Sankcie EÚ proti Gruzínsku neprešli
- EP chce viac kontrolovať sociálne platformy
- Spoločnosť Meta dostala pokutu
- V Iraku chceli zabiť pápeža Františka
- Ministerstvo obrany kúpi vrtuľníky Blackhawk
- Tretia stíhačka F-16 je na Slovensku
- NBS: inflácia v roku 2025 narastie
- Nový dizajn občianskeho preukazu
- Vianoce a Silvester na horách
- Česko otvorí 100 km diaľnic o 5 dní
- V Odre našli uhynuté ryby
- Simpsonovci majú 35 rokov
- Ďalší krok k obnove Turzovských kúpeľov
- Odhalenie obrazu Kovačického umenia
- Kraj chce spojiť konzervatóriá
- Vianočná večera pre osamelých
- Netradičná výučba nemčiny
- Oteplenie komplikuje zasnežovanie svahov

-19:50:25 – koniec relácie Správy

-zvukovoobrazový predel – Reklama

-reklamné príspevky

-zvukovoobrazový predel – Reklama

-vlastná propagácia

-zvukovoobrazový predel – Reklama

-koniec záznamu Rady.